

Bilim Çocuk Kartları'yla

Kuşları Tanııyoruz...

Kuşlar, renkli tüyleriyle, güzel ötüşleriyle ve elbette uçuş yetenekleriyle, doğaya meraklı herkesin ilgisini çeker. Kuşları tanımak, başta zor gibi gelebilir. Ancak, yaptığınız gözlemlerle biraz deneyim kazanıp, onların belirgin özelliklerini ayırtmaya başladıkça, kuşları tanımlamanın aslında zor olmadığını göreceksiniz. Büyüklük, renkler, gaga uzunluğu ve biçimi, sesleri, ötüşleri, kanat ve gövde yapısı gibi özellikleri ve davranış biçimleri, kuşları tanımlamamızı kolaylaştırır.

Kuş gözlemi için en iyi yardımcı, onların çizim ya da fotoğraflarının yer aldığı kitap ya da kartlar. Bu kartlarda yer alan kuşların çoğu, sık karşılaştığımız türler. 2001 yılının Mart sayısı ile birlikte verilen kuş kartlarının birinci serisiyle birlikte, tanıtmış olduğumuz tür sayısı 52'ye çıkmış oldu. Kuş kartlarınızı alıp rahatlıkla gözleme çıkabilirsiniz. Tüm gözlemlerde olduğu gibi, kuş gözlemlerini de kaydetmek yararlı. Kuş gözlemine çıkarken, kartlarınızın yanı sıra, bir dürbünün büyük yararı olur. Onlara ancak belli bir uzaklığa kadar yaklaşmamıza izin verdiklerinden, bazı ayrıntıları dürbün olmadan seçmekte zorlanabiliriz. Kuş gözlemleri için en uygun dürbünler, 6 - 10 kat

büyütenlerdir. Ancak, herhangi bir dürbün de işinizi görür. Kuşları inceledikçe, onların ne tür davranışlardan rahatsız olduklarını, böylece onlara yaklaşmak için nasıl davranmak gerektiğini anlarsınız. Rahatsız olan kuş, bunu çeşitli tepkiler göstererek belirtir. Bu tepkileri öğrenerseniz, işiniz kolaylaşır. Özellikle üreme dönemleri olan ilkbahar ve yaz aylarında kuşları rahatsız etmekten kaçınmalıyız. Çünkü, kuşlar yuvalarını özenle seçer ve rahatsız edildiklerinde, bir daha dönmek üzere yuvalarını terk edebilirler.

Kuşlar, uçabilmeleri sayesinde dünyanın her yanında görülebilirler. Ancak, farklı türler farklı yaşam alanlarına uyum sağlamış, bu yaşam alanına göre de farklı beslenme biçimleri geliştirmişler. Kimi böcek, solucan gibi küçük canlılarla beslenirken, kimi tohum ve meyve yer. Yırtıcı kuşlarsa, başka kuşlarla, sürüngenlerle ve küçük memelilerle beslenirler. Uçabilmeleri sayesinde, yiyecek bulmak ve soğuktan korunmak için uzun göçler yapabilirler. Kuşların erkekleri, dişilerine göre daha renklidir. Bu renkler, üreme dönemlerinde daha da belirginleşir. Ayrıca erkek kuşlar, alanlarını belirlemek ve dişi kuşların ilgilerini çekmek için öterler.

Kartları Hazırlayan:
Alp Akoğlu